

Afschrift

Uittreksel uit het dagboek van wijlen Pastoor J.J. Bruno,
vlootaalmoezener. -----

COLOMBO

1943

17 September Bespreking met van Asbeck Brusse verdediger van
de Lyon.

Fiscaal VERMEER 24 " Krijgsraadzitting in zaak de Lyon bijgewoond. Bij
ons moet de veroordeelde zijn onschuld bewijzen! Met
een dergelijke Fiscaal staat de schuld altoos onher-
roepelijk vast, de grootste schuld met de zwaarste
straf. Dat is eenvoudig regel! En moet dat zo maar
doorgaan!
De verdediger was goed, gelukkig niet overdreven
lang.

29 " Bezoek gebracht aan de gedetineerden in Hulsdorf.
Arme de Lyon, hoe zal dat verder aflopen?

19 October Bezoek aan de barracks; de gestraften zullen binnen
enkele dagen naar Indië vertrekken.

Australië

1944

24 Juli Halie in Canberra, de plaats van het officiële
Gouvernement gesticht door de rivaliteit van
Sydney en Melb.
Hier is het bewuste kamp, waar het 18e squadron
zijn geschiedenis schreef, de fameuse affaire van
Burks, de Lyon en Kelder plaats vond.

8 Augustus 's Avonds in hotel: de tongen kwamen los. O.a.
werd geïnformeerd naar de "slachtoffers" van de
Krijgsraad. Ik hoorde de opmerkingen maar ging er
niet op in, want dit is hier wel dubbel gevaarlijk
terrein. Toch hadden ze allemaal de overtuiging

dat de straffen te streng waren geweest en dat men de omstandigheden van Canberra niet voldoende had begrepen. Jammer dat deze getuigen niet in Colombo zijn opgeroepen.

18 September Bezoek gehad van L. Hagens. Weer veel van de droevige geschiedenis van Burks gehoord. Deze was nota bene al een maand niet op appel verschenen. Bleef maar op zijn kamer en bleef wild doorpiekeren: ik wil terug naar Java naar mijn vrouw en kinderen. Er kwam nog bij dat zij zich gedupeerd voelden. Dus psychologisch kwamen de ontevredenen bij elkaar. E. de Lyon en H. Kelder voelden zich verongelijkt omdat ze geen officier waren geworden wat hun beloofd was. En de hele groep mensen die 17 of 15 Februari van Java naar Australië was gezonden met kapitein Boot om de vliegtuigen te halen. Hen was uitdrukkelijk gezegd dat ze terug zouden gaan naar Java. Het heeft inderdaad veel weg van een befoppen maar het is zeer gevaarlijk spel. De situatie en vooral de geest op Canberra was bekend. Het was dus vooral deze groep, maar de anderen waren toch al niet veel beter. Men heeft een vreselijk voorbeeld willen stellen. Maar dit gaat toch de notmale perken te buiten.

COLOMBO

1945

17 Februari Eindelijk in Lucknow. Bezoek aan de Milit. Prison. Ik heb ze direct alle drie kunnen spreken; ja het pakte me heel erg aan en ik weet niet hoe ik mij al die dagen door zal moeten slaan. Moge het hen en mij heilzaam zijn. De Lyon had mij dus geschreven met Kerstmis. Het is mogelijk maar misschien was de brief in de machtige handen gevallen van de marine. In elk geval kunnen ze hun hart nu eens uitstorten. Dat bezoek van den fiscaal doet meer kwaad dan goed. Ik zal daar eens met den Commander Mr. Whitaker over spreken. De Lyon is dezelfde nerveuze jonge man; die gaat er onder door van wanhoop als hij niet veel en veel bidt. Kelder heeft een gelukkiger temperament en Burks is nu blijkbaar na $\frac{1}{2}$ maand strenge cellulaire opsluiting - geen

kleinigheid - in de keuken terecht gekomen en geniet ook enkele voordelen als muziek maken voor de mensen.

Maar ze blijven bij hun idee; wij zijn absoluut onrechtvaardig gestraft en de getuigen kunnen, eventueel moeten, dat bevestigen. O God wees arme zondaars genadig, is alles wat ik zelf zeggen kan. Help mij Jezus en Maria om deze arme drommels te troosten en geestelijk bij te staan.

18 Februari Bezoek aan de prisoners. Ze zijn wel blij maar down. de Lyon is weer de kluts kwijt en Kelder is totaal verbitterd.

20 Februari 's Morgens elke gestrafte gesproken. Jammer dat ze zelfs onder elkaar nog niet bevriend zijn en dan die vreemde houding van B. Altoos hebben mensen die druk doen en daarbij veel opscheppen de schijn tegen zich. de L. is verreweg de onschuldigste van de drie en voelt dat ook zeer juist aan en toch waren de leden van de Krijgsraad hem onsympathiek. Wat is toch de menselijke gerechtigheid. Wat zullen deze en andere heren raar opkijken als zij zelf voor de stoel van Ons Aller Rechter komen te staan. Ik ben benieuwd wie hen daar zal verdedigen maar ik toch zeker niet. Hopeloos dat de fiscaal zo tegen hen is of althans voor de zaak. Mogelijk ook voor zijn en de marine! reputatie. Bij Burks is er vermoedelijk iets geweest; hij is anders en doet vreemd; maar je kunt in dergelijke omstandigheden ook moeilijk normaal blijven. Vooral dat "jachten" en "opjagen" in de cel vinden ze vreselijk.

22 Februari Laatste bezoek; elke gestrafte apart, maar aan de Lyon een goede beurt gegeven. Het is waar wat de commandant zegt; hij heeft niet genoeg zelf controle, maar voor een jongen die overtuigd is van zijn onschuld is het dan ook wel vreselijke marteling. Jezus heb medelijden met hem.

Laatste bezoek aan allen samen. Gedurende deze eigenaardige opmerkingen van Burks; waarom moest dat document nu komen. Inderdaad de beschuldigingen speciaal die van

majoor Spoor zaten ellendig in elkaar en men ontkomt niet aan de indruk van "gemeenigheid". Enfin ik zal voor hen doen wat ik kan.

Ondergetekende, Pastoor W. Kwaaitaal, Hoofd Vloot aalmoezenier te Batavia verklaart dat het in deze en de voorafgaande twee bladzijden (elke door mij gewaarmerkt) vermelde is een juist en eensluidend uittreksel uit het dagboek van wijlen Pastoor J.J. Bruno, Vlootaalmoezenier.

Batavia Januari 1947

De HoofdVlootaalmoezenier

vd.

get. W. Kwaaitaal

voor afschrift conform,
w.g.